

**สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล
สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร**

**States, Problems and Effectiveness on the Implementation of “Sri Tambon” School Project
under the Offices of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area**

ศิริรา รักษาสระ*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร**

ดร.จักรกฤษณ์ แก้วลา***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร 2) เปรียบเทียบสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการตามขนาดโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 3) แนวทางการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 80 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 80 คน ครูผู้สอน จำนวน 160 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ (F-test) ชนิด One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีการของ LSD

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมและรายด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและหัวหน้าโครงการ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน และ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
3. ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมและรายด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และครูผู้สอน ตามขนาดโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล

*ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

***นักวิชาการอิสระ

5. ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

6. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และครูผู้สอน ตามขนาดโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ได้แก่ ด้านนักเรียนและด้านโรงเรียน

ABSTRACT

The purposes of this research aimed to 1) investigate the states, problems and effectiveness of the implementation of the “Sri Tambon School” Project under the Offices of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area, 2) compare the states, problems and effectiveness of the implementation of the “Sri Tambon School” Project under the Offices of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area, and 3) find out guidelines to develop the states, problems and effectiveness of the implementation of the “Sri Tambon School” Project under the Offices of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area. The samples were 320 participants including 80 school administrators, 80 teachers in charge and 160 teachers. The instrument used in data collection was a five-level rating scale questionnaire. The data were analyzed through a software program. The statistics used in analyzing data were: percentage, mean, standard deviation, F-test (One-way ANOVA), and Pairwise Differences of Means using LSD.

The findings were as follows:

1. The implementation states of the Project of the “Sri Tambon School” under the Offices of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area, as a whole and in each aspect, were at the high level.

2. The results of the comparison of the states of the implementation of the Sri Tambon School Project under the Offices of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area as perceived by the school administrators, teachers in charge, and teachers, as a whole, were significantly different at a .01 level. When classified by school size and office of primary educational service area, it was found that there were no significant differences in general and in particular.

3. The problems of the implementation of the “Sri Tambon School” Project under the Offices of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area, as a whole and in each aspect, were at the moderate level.

4. The effects of the comparison of the problems of the implementation of the “Sri Tambon School” Project under the Offices of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area in the perception of the school administrators, teachers in charge, and teachers classified by school size and office of primary educational service area, as a whole and in each aspect, were different at the .01 level of significance.

5. The effectiveness of the implementation of the “Sri Tambon School” Project under the Offices of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area, in general, was at the moderate level.

6. The effects of the comparison of effectiveness of the implementation of the “Sri Tambon School” Project under the Offices of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area in the opinions of the school administrators, teachers in charge, and teachers, classified by schools size and office of primary educational service area, as a whole and in each aspect, differed differently at the .01 level.

7. The proposed guidelines for developing the implementation of the “Sri Tambon School” Project under the Offices of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area consisted of 2 aspects :

1) The student, and 2) the school aspects.

Keywords : The implementation of the “Sri Tambon School” Project.

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะมาถึงการจัดการศึกษาในแนวทางที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศ จะสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมไทยทั้งยังสร้างความสมดุลและกลมกลืนของการพัฒนาระหว่างด้านต่างๆ ได้ และเพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยให้เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ เหมาะแก่กาลเวลาและบริบทของสังคมไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับการศึกษาของชาติ ได้บัญญัติสาระเกี่ยวกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นปรัชญาการศึกษา ความมุ่งหมายในการจัดการศึกษา การปฏิรูปการศึกษาและหลักการจัดการศึกษา ในมาตรา 6 กล่าวไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพของคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในหมวด 4 มาตรา 22 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาเต็มศักยภาพ

ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานรองรับกรอบการพัฒนาการศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองดังกล่าว และหลักการพัฒนาด้านคุณภาพ โอกาส และการมีส่วนร่วม จึงกำหนดนโยบายโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล โดยนโยบายโรงเรียนดีศรีตำบลนี้มียุทธศาสตร์ ในการสร้างโรงเรียนดี ให้เกิดขึ้นในตำบลห่างไกลในชนบท เพื่อดำเนินการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ ในท้องถิ่นชนบทให้มีความพร้อมสามารถให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ และเอื้อต่อการจัดปฐมนิเทศและการศึกษาพิเศษ เป็นศูนย์รวมหรือเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเกิดความรู้สึก เป็นเจ้าของ มีความเชื่อมั่น ครัทธาและส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนดังกล่าว นำไปสู่การลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง การสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยโรงเรียนและชุมชนสามารถจัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ เพื่อบริการและเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ นำไปสู่สภาพความสำเร็จของโรงเรียนดีศรีตำบล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2553, หน้า 3-4) ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยถึงสภาพปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการ

โรงเรียนดีศรีตำบล เพื่อจะรวบรวมข้อมูล เป็นแนวทางในการพัฒนาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการต่อไป

คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดปัญหาการวิจัยไว้ดังนี้

1. สภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับใด
2. สภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และจำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และจำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และจำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
5. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ควรเป็นอย่างไร

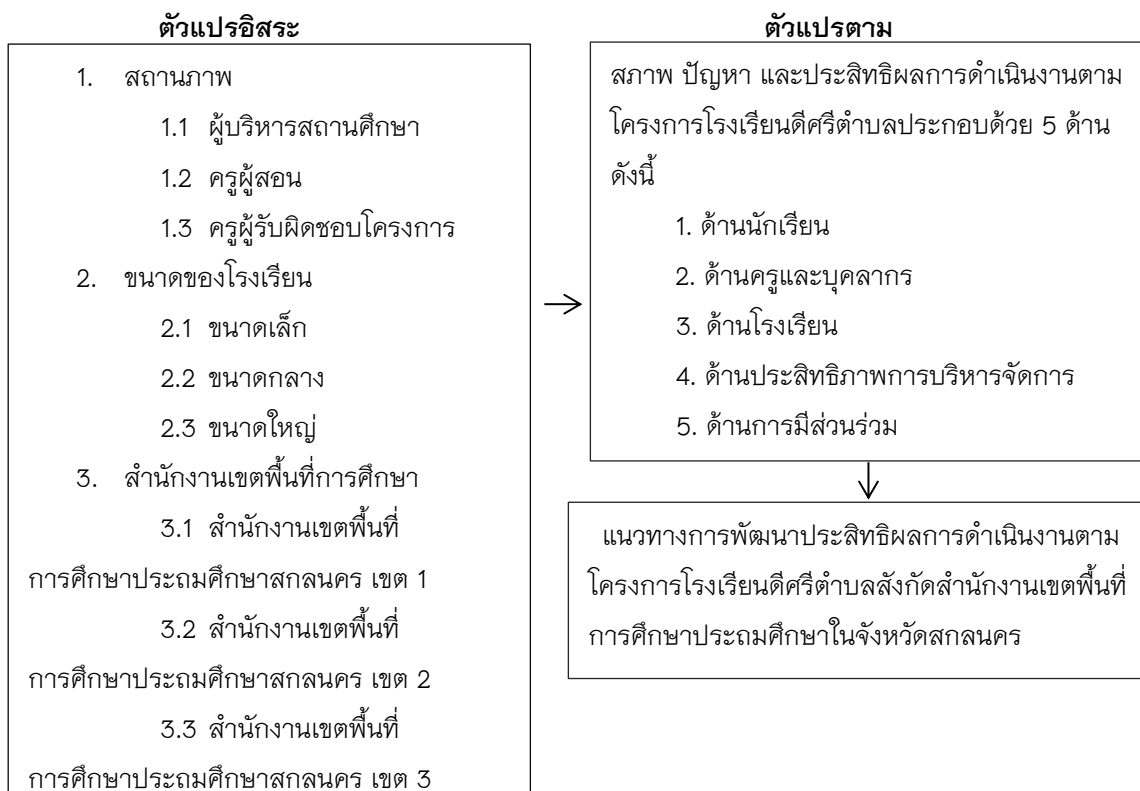
ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และจำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ควรเป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาถึงสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ตามทฤษฎีของคู่มือการดำเนินงานโรงเรียนดีศรีตำบลตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล (2553, หน้า 2) เป็นปัจจัยที่สำคัญนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยปรากฏ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 1,990 คน จากโรงเรียนจำนวนทั้งหมด 119 โรงเรียน ซึ่งจำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 119 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,752 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำนวน 119 คน จากจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 119 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ผู้วิจัยได้ใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน(Krejcie and Morgan) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) (ลิตธี ธีรสรณ์, 2552 หน้า 114) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน จากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล จำนวน 119 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครในการทำหนังสือเพื่อความอนุเคราะห์ในการให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยไปยังโรงเรียนต่างๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารและคณะครูซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยกำหนดเวลานัดหมายการส่งแบบสอบถามคืน
3. หลังจากที่ได้รับแบบสอบถามไปแล้ว 10 วัน ผู้วิจัยได้ติดตามขอรับแบบสอบถามคืนจากโรงเรียน โดยติดตามรับคืนด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทดสอบที (t-test) ชนิด Independent Samples และค่าทดสอบเอฟ (F-test) ชนิด One-way (ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านพบว่า ด้านนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบโครงการ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
3. ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ ตามขนาดโรงเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวม ไม่แตกต่างกัน
5. ประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
6. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ ตามขนาดโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
7. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ได้แก่ ด้านนักเรียนและด้านโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษา สภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร พบว่า

1. สภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมและรายด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจาก นโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนดีศรีตำบล เป็นนโยบายที่มีเป้าหมายชัดเจนที่จะลดช่องว่างระหว่าง โรงเรียนชนบทและโรงเรียนในเมือง เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นชนบทได้รับการศึกษาอย่างมี คุณภาพสอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ (2548, หน้า 49) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นการถ่ายโอนอำนาจ หน้าที่ความรับผิดชอบและการตัดสินใจจากส่วนกลาง หรือศูนย์รวมอำนาจไปสู่ส่วนต่างๆ ขององค์กรโดยให้ทุก ส่วนได้มีส่วนร่วม รวมทั้งโรงเรียนดีศรีตำบล ยังอบรม ส่งเสริม ให้นักเรียนก็เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ และมีวินัย ในเรื่องของการรักษาความสะอาดของโรงเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและ หัวหน้าโครงการ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร และครูมีบทบาทหน้าที่ต่างกัน ส่งผลต่อการดำเนินงานต่างๆ ย่อมแตกต่างกันด้วยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติยา วงษ์กันยา (2552, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลสมุทรปราการ จำแนกตามสภาพในการทำงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการจัดกิจกรรมแตกต่างกัน และเมื่อ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมีการ จัดระบบงานให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรในฝ่ายต่างๆ รู้หน้าที่ของตนเอง และมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้มอบหมาย ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของสุรัสวดี ศิลปอนันต์ (2548, หน้า 59) ได้กล่าวว่า โรงเรียนประสิทธิภาพสูง คือ โรงเรียนที่ปรับปรุงระดับผลงานและประสิทธิภาพของตนตามทรัพยากรที่ใช้อย่าง ต่อเนื่อง และการปฏิบัติงานภายในโรงเรียนชุดใหม่สร้างความมุ่งหมายรวม ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางของโรงเรียน และมุ่งมั่นปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งเมื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรี ตำบล จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนได้รับความร่วมมืออย่างดีจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุก ภาคส่วนทั้งชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คล้ายกับผลการศึกษาของพัชรินทร์ จูแวน (2549, หน้า 61-62) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการเสนอข้อมูลสภาพปัจจุบันของโรงเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน

3. ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมและรายด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจมีสาเหตุมา จากนักเรียนยังขาดความเอาใจใส่ และสนใจในการเรียน ทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อีกทั้งนักเรียน ยังขาดความรับผิดชอบในการเรียนไม่ว่าจะเป็นการตรงต่อเวลาในการเรียน การรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจ เทคนิควิธีการสอนที่แปลกใหม่ที่กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา สิทธิราช (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการดำเนินงาน ปัญหาและ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนพร้าวบุรุพา อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาสรุปได้ว่าผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนพร้าวบุรุพา มีระดับความสำเร็จในภาพรวมอยู่ที่ระดับ ปานกลาง

4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้รับผิดชอบโครงการ และครูผู้สอน โดยรวม แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการและด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากผู้บริหารจะเป็นผู้กำหนดนโยบายในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลไปสู่การปฏิบัติและการบริหารจัดการด้านบุคลากรยังไม่สามารถบ่งบอกถึงการกระจายอำนาจเท่าที่ควรสอดคล้องกับงานวิจัยของไชยภพ อุดสาหะ (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการดำเนินการของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันของจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันของจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมแตกต่างกันและเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงาน และการอนุมัติงบประมาณในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลมีความล่าช้าทำให้ส่งผลต่อการดำเนินงานซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิวัตร นาคะเวช (บทคัดย่อ, 2548) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ผลการวิจัยพบว่า สภาพ ปัญหาและอุปสรรคของโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ต้องการได้รับจัดสรรงบประมาณอาคารเรียนห้องปฏิบัติการและคอมพิวเตอร์เพิ่มเติม สื่อเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอ รวมทั้งเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเล็งเห็นความสำคัญของโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลและการจัดการศึกษา ทำให้โรงเรียนในสังกัดดำเนินงานตามเป้าหมายของโครงการได้ซึ่งสอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ (2548, หน้า 49) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบและการตัดสินใจจากส่วนกลาง หรือศูนย์รวมอำนาจไปสู่ส่วนต่างๆ ขององค์กรโดยให้ทุกส่วนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารการศึกษา

5. ประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมและรายด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ของตนเอง แสดงออกถึงการรักษากฎระเบียบที่กำหนดของส่วนรวม สามารถใช้องค์ความรู้ที่ได้เรียนมาประยุกต์ใช้เป็นทักษะในการดำเนินชีวิตซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญฤทธิ์ วิชัย (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการประเมินประสิทธิผลการดำเนินงานและประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนบุญยศรีสวัสดิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากทุกด้าน

6. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้รับผิดชอบโครงการ และครูผู้สอน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูผู้สอนมีวิสัยทัศน์ ทัศนคติในการทำงานที่แตกต่างกัน ผู้บริหารเป็นนักวางแผน เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ส่วนครูเป็นผู้ที่รับ

นโยบายและปฏิบัติตามแผนงานที่ผู้บริหารได้วางไว้ซึ่งครูก็จะไปต่อยอดความคิดจากแผนงานของผู้บริหารอย่างสร้างสรรค์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกลิณี ชิวปรีชา (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนดีศรีตำบล พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนดีศรีตำบล โดยรวม ใช้รูปแบบโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนดีศรีตำบล โดยรวม ใช้รูปแบบโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก และเมื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนน้อยการได้รับการจัดสรรงบประมาณต่างๆ ก็ได้ไม่เท่ากับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ การระดมทรัพยากรและการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็น้อยตามมา ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 25) จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยในการสนับสนุนโรงเรียนดีศรีตำบล ดูแล และการส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา องค์การภาครัฐ และเอกชนประสานหน่วยงานอื่นๆ รวมทั้งเมื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่แตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ระบบการดำเนินงานของสำนักงานเขตแต่ละพื้นที่มีบริบทในการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ความคล่องตัวในการดำเนินงานต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ (คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนดีศรีตำบล 2553, หน้า 14) กล่าวว่าการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดีศรีตำบล บรรลุตามวัตถุประสงค์ และภาพความสำเร็จที่กำหนด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานในแต่ละระดับ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7. แนวทางการยกระดับการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ได้แก่ ด้านนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยขอเสนอแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล พบว่าการดำเนินงานด้านที่มีประสิทธิผลน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านนักเรียน ควรมีการเสริมสร้างพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยการจัดอบรมเข้าค่ายวิชาการโดยจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการเรียน และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ส่วนในด้านโรงเรียนโรงเรียนควรจัดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เสริมสร้าง และกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียน บริหารจัดการให้ภายในโรงเรียนสะอาด เป็นระเบียบ สวยงาม มีความมั่นคงปลอดภัยในทุกพื้นที่ของโรงเรียน อีกทั้งเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ให้บริการแก่ชุมชน

1.2 ผลการวิจัยมีการเปรียบเทียบตัวแปร ซึ่งมีความเหมือนและแตกต่างกันไปบ้าง ในส่วนที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นพ้องตรงกัน และในส่วนที่มีความคิดเห็นต่างกัน

ควรมีการศึกษารายละเอียด ทำความเข้าใจในเรื่องของการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อันจะส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

2.2 ควรมีการศึกษาบทบาทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลเพิ่มเติมทั้งบทบาทของสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลในระดับสถานศึกษาและเขตพื้นที่ และบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการให้ถูกต้อง เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนดีศรีตำบลตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล*:

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนดีศรีตำบลตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล*: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

เกล็นี่ ชิวปรีชา. (2555). *การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนดีศรีตำบล*.

วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไชยภพ อุตสาหะ.(2548). *การศึกษาปัญหาการดำเนินการของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ*

หนึ่งโรงเรียนในพื้นที่ของจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุรินทร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

ธีระ รุญเจริญ. (2548). *สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

นิวัตร นาคะเวช. (2548). *รายงานการวิจัยเรื่องการดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบในโครงการหนึ่ง*

อำเภอ หนึ่งโรงเรียนในพื้นที่. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

บุญฤทธิ์ วิชัย. (2555). *ประสิทธิผลการดำเนินงานและประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของ*

โรงเรียนบุญยศรีสวัสดิ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

พัชรินทร์ จุแวน. (2549). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านป่อหลวง*

อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศศ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รัตนา สิทธิราช. (2555). *ผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนพร้าวบูรพา*.

วิทยานิพนธ์ ศศม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.